

Sygn. akt I ZW 17/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziellewicz

na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 2022 r., w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w kwestii wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Ś. z dnia 8 grudnia 2022 r., SD 2/22, który wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 22 grudnia 2022 r., o wyznaczenie sądu dyscyplinarnego właściwego do rozpoznania sprawy dyscyplinarnej J. G. – sędziego Sądu Rejonowego w Ś.

postanowił:

wniosek pozostawić bez rozpoznania

UZASADNIENIE

Prawo do sądu, ujęte w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, jest jednym z fundamentalnych założeń demokratycznego państwa prawnego (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2002 r., sygn. akt P 9/01, OTK-A 2002. nr 2, poz. 14). Jest też ono gwarantowane w art. 6 ust. 1 ratyfikowanej przez Polskę Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, jak i w art. 47 Karty Podstawowych Praw Unii Europejskiej. Według orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka za sąd można uznać tylko taki organ rozstrzygający, który: a) jest władny do samodzielnego podejmowania wiążących rozstrzygnięć, b) został ustanowiony przez ustawę, c) działa w sposób zapewniający niezawisłość i bezstronność (por. L. Garlicki, Pojęcie i cechy „sądu” w świetle orzecznictwa Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, w: A. Szmyt (red.), Trzecia władza. Sądy i trybunały w Polsce, Gdańsk 2008, s. 143).

W doktrynie podnosi się, że ustawa określać musi kryteria ustalenia właściwości miejscowej, pozwalające w każdej sytuacji na określenie sądu właściwego,

w sposób, który wyłącza podejrzenie arbitralności decyzji organów procesowych, budząc wątpliwości co do bezstronności (P. Wiliński, Proces karny w świetle Konstytucji, Warszawa 2011, s. 122 – 124).

Unormowanie art. 110 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych – dalej powoływana jako u.s.p., przewidywało, że w sprawach dyscyplinarnych sędziów sądów powszechnych, wymienionych w art. 110 § 1 pkt 1 lit. a u.s.p., właściwy sąd dyscyplinarny wyznaczał, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej powoływany jako TSUE, w wyroku z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie C 791/19, uznał że przepisy art. 110 § 3 u.s.p. i art. 114 § 7 u.s.p., w zakresie w jakim powierzają Prezesowi Sądu Najwyższego kierującemu pracą Izby Dyscyplinarnej, prawo do dyskrecjonalnego wyznaczenia sądu dyscyplinarnego właściwego miejscowo do prowadzenia postępowań przeciwko sędziom sądów powszechnych nie spełniają wymogu wynikającego z art. 19 ust.1 akapit drugi TUE, zgodnie z którym sprawy te powinny być rozpoznawane przez sąd „ustanowiony na mocy ustawy.”

Przepisy, o których mowa w powołanym wyroku TSUE zostały zmienione art. 4 ust. 5 lit. d i ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, zam. Dz. U. z dnia 14 czerwca 2022 r., poz. 1259, która weszła w życie w dniu 15 lipca 2022 r.

Przepis art. 110 § 3 u.s.p., po tej nowelizacji, jako zasadę wprowadza, że do rozpoznania spraw, o jakich mowa w art. 110 § 1 pkt 1 lit. a u.s.p., sędziów sądów rejonowych, właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego pełni służbę sędzia objęty tym postępowaniem. Tylko w przypadku gdy taka sprawa dotyczy sędziego sądu apelacyjnego albo sędziego sądu okręgowego, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny wyznaczony na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, przez Sąd Najwyższy - Izbę Odpowiedzialności Zawodowej, spośród sądów dyscyplinarnych właściwych dla obszarów apelacji sąsiadujących z obszarem apelacji, w którym znajduje się sąd w którym pełni służbę sędzia objęty postępowaniem (por. art. 110 § 3 zdanie drugie u.s.p.). Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej wyznacza ten sąd w terminie

siedmiu dni od dnia otrzymania wniosku (por. art. 114 § 7 u.s.p.). Należy przy tym zauważyć, iż w kategorii spraw wskazanych w art. 110 § 1 lit. b u.s.p. zawsze właściwy jest Sąd Najwyższy, niezależnie czy sprawa dotyczy sędziego sądu rejonowego, czy sędziów sądów okręgowych lub apelacyjnych

W niniejszej sprawie wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Ś. o wyznaczenie sądu dyscyplinarnego dotyczy Sędziego Sądu Rejonowego w Ś., a z dniem 15 lipca 2022 r., jak to wyżej wskazano, z mocy ustawy, (zarzucono w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 u.s.p.), właściwym sądem dyscyplinarnym w tej sprawie jest Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu.

W tej sytuacji wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Ś. z dnia 8 grudnia 2022 r. o wyznaczenie właściwego sądu dyscyplinarnego jako bezprzedmiotowy należało pozostawić bez rozpoznania.

[as]

l.n